

0 wykorzystywaniu dzieci- żołnierzy

13 lutego 2013

W Mali i blisko 20 innych krajach niedostatecznie uregulowany międzynarodowy transfer broni wciąż przyczynia się do rekrutowania i wykorzystywania w działaniach zbrojnych chłopców i dziewczyn poniżej 18. roku życia przez uzbrojone grupy oraz, w niektórych przypadkach, przez siły rządowe.

Ograniczenie wykorzystywania w konfliktach dzieci-żołnierzy to tylko jedna z wielu istotnych przyczyn, z powodu których państwa powinny przyjąć rzetelny Traktat o handlu bronią – zauważa Amnesty International, podkreślając przypadający na 12 lutego Międzynarodowy Dzień Dzieci-Żołnierzy.

Wraz z końcowymi rozmowami nad Traktatem o handlu bronią, które toczyć się będą w przyszłym miesiącu w ONZ, Amnesty International ponownie wzywa wszystkie państwa, by przyjęły solidny traktat ze skutecznymi zasadami niezbędnymi do ochrony praw człowieka.

– Ostatnie badania w terenie przeprowadzone przez Amnesty International w Mali raz jeszcze ujawniły koszmar, z jakim mierzą się dzieci-żołnierze. Są one rekrutowane, również w wielu innych konfliktach na świecie, do wsparcia oddziałów i zbrojnych grup, niekiedy na pierwszej linii frontu – mówi Draginja Nadaždin, Dyrektorka Amnesty International Polska. – Traktat o handlu bronią musi zobowiązywać rządy do powstrzymywania się przed transferem broni, który może przyczynić się do popełniania aktów przemocy wobec dzieci. Powinien zawierać też zasady umożliwiające powstrzymanie napływu broni do sił rządowych i grup zbrojnych, które odpowiadają za zbrodnie wojenne lub poważne naruszenia praw człowieka. Niestety, obecny projekt nie jest wystarczająco silny, by mieć rzeczywisty wpływ na sytuację.

Przytłaczająca większość państw sprzeciwia się rekrutowaniu i wykorzystywaniu przez siły zbrojne lub uzbrojone grupy kogokolwiek poniżej 18-ego roku życia. Uczestniczenie w działaniach wojennych okrada ich z dzieciństwa i naraża na wielkie niebezpieczeństwo, a także psychiczne i fizyczne cierpienie.

Tragedią jest już sam fakt, iż dzieci stają się sprawcami naruszeń praw człowieka. Ponadto wiele dzieci-żołnierzy ginie, zostaje okaleczonych, staje się ofiarami gwałtu i przemocy seksualnej.

OBECNE WYKORZYSTANIE DZIECI-ŻOŁNIERZY

Według danych międzynarodowej koalicji organizacji pozarządowych – Child Soliders International, której Amnesty International jest częścią – od stycznia 2011 roku dzieci-żołnierze w znaczący sposób wykorzystywane były w 19 krajach. Wśród nich jest Mali, gdzie w ostatnich tygodniach przedstawiciele Amnesty International rozmawiali ze świadkami oraz dziećmi, które zostały zwerbowane przez islamskie grupy zbrojne walczące obecnie z malijskimi i francuskimi siłami na północy kraju.

W Diabaly, mieście położonym jakieś 400 km na północny-wschód od Bamako (malijskiej stolicy) kilka osób, w tym zastępca burmistrza, doniosło, że widziało z islamskimi grupami zbrojnymi, które przejęły kontrolę nad tym obszarem, dzieci w wieku 10-17 lat.

– Dzieci te nosiły karabiny. Jedno z nich było tak małe, że niekiedy ciągnęło swój karabin po ziemi – powiedział świadek.

Dalej na południe, w Ségou, przedstawiciele Amnesty International spotkali dwójkę złapanych dzieci-żołnierzy – jedno z oznakami choroby psychicznej. Jego 16-letni towarzysz powiedział, że zostali aresztowani i przekazani malijskim władzom pod koniec stycznia, po odbiciu Diabaly przez francuską i malijską armię. Powiedział Amnesty International

przymusowym zwerbowaniu go i szkoleniu przez islamskie siły zbrojne.

– Uczyłem się z 23 innymi uczniami u znawcy Koranu. Dwa miesiące temu wnuk mojego mistrza sprzedał nas islamistom. Dołączyliśmy do 14-osobowej grupy młodych ludzi z bronią. Na początku chciano, bym pracował w kuchni. Gotowaliśmy w chrześcijańskim kościele okupowanym przez islamistów. Rebelianci bili nas [gumowym pasem] podczas lekcji Koranu, ponieważ... chcieli, byśmy wymawiali arabskie słowa jak oni.

Uczyli nas strzelać, celować w serce lub nogi. Przed walką musieliśmy jeść ryż z białym proszkiem i sosem z czerwonego proszku. Mieliśmy także zastrzyki. Ja miałem trzy. Po tych zastrzykach i spożyciu ryżu wymieszanego z proszkiem działałem jak maszyna, mogłem zrobić wszystko dla moich przełożonych. Uważałem, że nasi wrogowie są niczym psy i myślałem tylko o zabiciu ich.

Chłopiec powiedział Amnesty International, że czwórka dzieci-żołnierzy została zabita podczas walk o odzyskanie z rąk islamskich grup zbrojnych kontroli nad Diabaly przez malijskie i francuskie siły 20 i 21 stycznia.

Organizacja ma dowody, że grupy zbrojne wspierane przez rząd Mali wcześniej także rekrutowały dzieci-żołnierzy, ale jak na razie nie ma udokumentowanego przypadku używania przez te grupy dzieci-żołnierzy na linii frontu.

W ostatnich latach Amnesty International udokumentowała także wykorzystywanie lub zarzuty wykorzystywania dzieci-żołnierzy w wielu innych krajach, m.in. Republice Środkowoafrykańskiej, Czadzie, Wybrzeżu Kości Słoniowej, Demokratycznej Republice Kongo, Sri Lance, Somalii i w Jemenie.

JAK TRAKTAT O HANDLU BRONIĄ MOŻE POMÓC

Około 150 krajów, w tym Mali, zgodziło się już zakazać udziału osób w wieku poniżej 18 lat w konfliktach zbrojnych – poprzez

przystąpienie do Protokołu fakultatywnego do Konwencji o prawach dziecka. Nabór lub wykorzystanie dzieci poniżej 15 roku życia w trwających działaniach zbrojnych stanowi zbrodnię wojenną.

Silny Traktat o handlu bronią może pomóc zakończyć przymusową rekrutację dzieci-żołnierzy przez zatrzymanie przepływu broni do rządów i grup zbrojnych, które łamią prawa człowieka. Obecny tekst projektu Traktatu obejmuje niewystarczająco restrykcyjne zasady zapobiegania transferom broni do państw lub grup wykorzystujących dzieci-żołnierzy. Można je obejść. Zasada dotycząca przemocy wobec dzieci wymaga od państwa jedynie rozważenia podjęcia możliwych środków. Zasady zapobiegające wykorzystywaniu broni są słabe, na przykład nie obejmują zagadnienia amunicji.

Amnesty International żąda pozbycia się powyższych luk prawnych. Traktat musi wymagać od państw-stron zapobiegania transferom broni, które stwarzają niebezpieczeństwo, przyczyniając się do przemocy wobec dzieci, w tym rekrutowania i wykorzystywania dzieci-żołnierzy.

Źródło: [Amnesty International Polska](#)